

Rejmyre skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskoleklass, grundskolan årskurs 1–6 och fritidshemmet

Rejmyre skola ska vara en lugn och trygg arbetsplats för elever och vuxna. Eleverna ska möta vuxna som tar ett gemensamt ansvar för att skapa en arbetsmiljö fri från kränkningar och trakasserier. Eleverna ska vara så trygga i sin miljö att de alltid kan anförtro sig åt någon vuxen och varje elev ska känna till hur man kan få hjälp om man blivit utsatt för kränkande eller diskriminerade behandling. Elever och vuxna ska bemötas utifrån principen om allas lika värde och rätt till lika behandling.

Ansvarig

Rektor Robert Abrahamsson robert.abrahamsson@finspang.se

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enligt skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567) ska varje skola årligen upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska beskriva hur skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Planen ska bygga på delaktighet och vara väl förankrad bland elever, föräldrar och personal.

Främjande arbete, verksamheten ska stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och vara en naturlig del i det vardagliga arbetet.

Förebyggande arbete, verksamheten ska fortlöpande arbeta för att identifiera och avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Åtgärdande arbete, verksamheten ska ha goda rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att förhindra upprepningar.

Kränkande behandling, diskriminering och mobbning

Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen men det brukar kallas för mobbning om en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepande tillfällen.

I skollagen används begreppet kränkande behandling som är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet utan att det är diskriminerande enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska bli fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Hur kan kränkande behandling ta sig uttryck

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av en eller flera elever eller personal i verksamheten. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara

nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller förminskande, utfrysning, hot, slag och sparkar. Kränkande behandling förekommer ofta på sociala medier. Kränkningar kan också vara av sexuell natur. Det kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om oönskade beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som har en sexuell anspelning, Det kan också handla om en sexuell jargong. Det är eleven som blir utsatt som avgör vad som är kränkande.

Diskriminering

Det finns många situationer där en elev kan känna sig orättvist behandlad. Men för att det ska räknas som diskriminering, måste eleven ha blivit orättvist behandlad inom någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Hur kan diskriminerande handlingar ta sig uttryck

Det är diskriminerande om alla elever inte får samma rättigheter eller möjligheter och därmed inte behandlas på ett likvärdigt sätt. Det kan till exempel vara sexuella trakasserier, att hänsyn inte tas till en elevs sexuella läggning eller elevens egen uppfattning om sin könstillhörighet. Att skolan skiljer på elever med en annan kulturell, etnisk eller religiös bakgrund. Eller att en elev som har en funktionsvariation och inte pratar, hör, tänker eller går på ett visst sätt missgynnas eller behandlas sämre på grund av detta. Det kan även vara att en elev på grund av en medicinsk åkomma eller diagnos inte får de anpassningar som behövs för att klara sin vardag. Detta gäller även om en elev till exempel på grund av allergi inte erbjuds alternativ kost i skolmatsalen eller inte kan vistas i skolans lokaler därför att det förekommer livsmedel som eleven reagerar på. En person får heller inte bli orättvist behandlad på grund av ålder.

Skolan måste ta reda på om det finns problem och hur de kan lösas.

Skolans och huvudmannens ansvar

Alla vuxna i skolan som får kännedom om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som sker i skolans verksamhet ska anmäla det till skolans rektor. Rektor i sin tur ska anmäla till huvudmannen.

Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur de vuxna får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att en elev berättar om en kränkning

för någon vuxen eller att en vuxen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

De vuxnas skyldighet att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. De vuxna ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan de gör anmälan till rektorn. Rektorn ska i sin tur inte göra någon värdering av händelsens allvar innan rektor anmäler vidare till huvudmannen. Anmälan ska göras skyndsamt.

Huvudmannen för en skola är skyldig att se till att det finns ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen är också skyldig att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga, förhindra och åtgärda kränkande behandling av elever.

Rättigheter och skyldigheter, lagstöd

Elevernas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på flera olika lagar och några exempel är

- Skollagen (2010:800)
- Barnkonventionen (2018:1197)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Brottsbalken (1962:700) (strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan).

Elevens rättigheter

- att få vara med i gemenskapen
- att bli respekterade av andra elever och vuxna
- att få hjälp med att reda ut konflikter
- att få hjälp och stöd om man själv blir utsatt för kränkande behandling eller om man utsätter andra för kränkande behandling
- att känna sig trygg under skoldagen

Vårdnadshavarens rättigheter

- att få information om det egna barnet blivit utsatt eller har utsatt andra barn för kränkningar
- att få återkoppling på vad skolan gjort i ett kränkingsärende som gäller ens barn
- att få vara delaktig i ett avslut av kränkingsärende som gäller ens barn
- att få information om hur man kan kontakta skolan för att anmäla en kränkning

Vårdnadshavarens skyldigheter

- att alltid kontakta skolan när kännedom om kränkning uppstår

Personalens rättigheter

- att få hjälp och stöd i arbetet samt kompetensutveckling

Personalens skyldigheter

- att aldrig acceptera kränkande handlingar
- att sätta gränser och ingripa utifrån skolans värdegrund samt skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- att följa upp, bedöma och vidta nödvändiga åtgärder
- att medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmsta gruppen
- att aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individ eller grupper.

Delaktighet och utvärdering

Eleverna på Rejmyre skola görs delaktiga i arbetet med handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling genom att planen diskuteras på klassråd och i elevrådet tillsammans med vuxna på skolan.

Vårdnadshavare till elever på Rejmyre skola görs delaktiga genom att handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras på skolråd och bifogas veckobrev. Vårdnadshavare erbjuds också möjligheten att ta del av planen på skolans hemsida.

<https://finspang.se/forskolaochskola/grundskola/rejmyreskola.4.1d469c2d16662db3e43cf93b.html>

Handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras på personalens arbetslags- och arbetsplatsträffar.

Utvärdering

Rektor har det yttersta ansvaret för att planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas varje läsår. Rektor har delegerat till skolkurator att utifrån Rejmyre skolas årshjul ansvara för att utvärdering och revidering genomförs. Detta sker genom att skolkurator på våren ger personalen i uppdrag att lyfta handlingsplanen till diskussion och utvärdering i arbetslagen och i elevrådet. Därefter reviderar skolkurator handlingsplanen inför kommande läsår.

Enkät

Skolinspektionens enkät besvaras vartannat år av eleverna i årskurs 5, vårdnadshavarna till samtliga elever i förskola—årskurs 6 samt skolans pedagoger.

Enkätfrågorna som finns i olika versioner beroende på respondentgrupp handlar i huvudsak om

- Undervisning och lärande
- Anpassning efter elevens behov
- Grundläggande värden och inflytande
- Trygghet och studiero

De år Skolinspektionens enkät inte genomförs görs en motsvarande enkät som administreras av Finspångs kommun.

Rektor ansvarar för att enkäten följs upp på enhetsnivå. Vårdnadshavare delges resultatet på skolråd. Det går även att ta del av resultatet på skolinspektionens hemsida.

<https://www.skolinspektionen.se/inspektion/skolenkaten/om-skolenkaten/>

Hur arbetar vi på Rejmyre skola

Främjande arbete

Religion eller annan trosuppfattning/etnisk tillhörighet

Eleverna ska ha kännedom om religionsfrihet och dess innebörd. Det innebär att eleverna på lågstadiet ska ha kunskap om att det finns olika världsreligioner och eleverna i mellanstadiet ska ha grundläggande kunskap om världsreligionerna

Funktionsnedsättning

Eleverna ska ha kännedom om olika funktionsnedsättningar och vilka svårigheter detta kan innebära för individen. Skolans gemensamma aktiviteter anpassas och utformas så att alla elever kan delta. Vuxna diskuterar och analyserar tillsammans med eleverna kring fördomar och stereotypa föreställningar om människor med olika funktionsnedsättningar.

Sexuell läggning och könsuttryck/könsidentitet

Vuxna på skolan skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning eller könsidentitet. Detta arbete ingår i den vardagliga verksamheten.

Kön och ålder

Ingen elev på skolan ska känna sig exkluderad på grund av ålder eller kön. Vuxna på skolan skapar många olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika ålder och kön umgås och samarbetar.

Förhållningssätt och värdegrund

Alla vuxna på skolan, oavsett profession ska ha ett likvärdigt förhållningssätt och en gemensam värdegrund i arbetet med eleverna och elevernas vårdnadshavare.

Rektor ansvarar för att skapa och prioritera tid till diskussioner för de vuxna på skolan att utveckla skolans gemensamma värdegrund och förhållningssätt.

Kränkande behandling och språkbruk

Alla vuxna på skolan tränar elevernas förmåga till empati och respekt för individens lika värde oavsett utseende, härkomst, ekonomisk status, personliga stil, sexuella läggning med mera. Eleverna på skolan ska använda ett acceptabelt språkbruk till varandra utan könsord, svordomar eller andra nedsättande och kränkande ord/kommentarer. De vuxna ska ha en gemensam syn på begreppet kränkande behandling och diskriminering. Alla vuxna på skolan är ansvarig att ingripa vid kännedom om kränkande behandling eller oacceptabelt språkbruk.

Hälsosamtal

Alla elever i årskurs 2 erbjuds ett besök hos skolsköterska. Besökets fokus är hälsofrågor som längd och vikt men tar även upp frågor hur eleven trivs och känner trygghet i sin klass och på skolan. Elevens individuella svar är endast kända av skolsköterskan och vårdnadshavare men kan efter sammanställning ligga till grund för insatser på individ- och gruppnivå. Skolsköterskan på skolan är ansvarig för genomförandet.

Aktiviteter och traditioner

Aktiviteter/traditioner som genomförs varje läsår återkommande friluftaktiviteter och firande av olika högtidsdagar, till exempel gemensam skolavslutning.

Målet med aktiviteterna och upprätthållandet av traditioner är att oavsett bakgrund, kön och ålder skapa en samhörighet mellan elever och vuxna på skolan genom att tillsammans delta i trevliga återkommande händelser. Alla vuxna på skolan är ansvariga för genomförandet.

Förebyggande arbete

Utomhusmiljön

Ingen elev ska känna sig otrygg på skolan. Alla vuxna på skolan arbetar aktivt för att vara tillgängliga för eleverna under hela skoldagen. Detta sker bland annat genom att flera vuxna är ute tillsammans med eleverna varje rast.

Handledning och konsultation

Via centrala barn- och elevhälsan (CBEH) har Rejmyre skola tillgång till skolsköterska, skolkurator, specialpedagoger, elevcoacher och skolpsykologer som alla kan bistå skolans egen personal med spetskompetens i form av handledning och konsultation.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla elever ska må bra och känna sig trygga på skolan. Det ska råda nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar, trakasserier och diskriminering. Vuxna har ett ansvar för att uppmärksamma och agera vid diskriminering eller annan kränkande behandling.

På Rejmyre skola prioriteras en hög vuxennärvaro under hela skoldagen för att kunna möta upp de elever som är i behov av vuxet stöd på olika sätt. Det är flera vuxna ute tillsammans med eleverna på samtliga raster. Vuxna äter med eleverna i skolans matsal. Elevernas arbetsmiljö följs upp och är en stående punkt på klassråd, elevråd samt på arbetslagens och arbetsplatsträffarnas dagordning. Elevernas inne- och utemiljö utvärderas regelbundet med fokus på trivsel och trygghet.

Ansvarsförhållanden

All personal under ledning av rektor ansvarar för att skolans rutiner fungerar.

Personal som får kännedom om en kränkning är ansvariga att agera. Rektor är ansvarig för att ta emot och fatta beslut om vidare åtgärder utifrån den anmälan som personalen gjort. Upprepade kränkningar eller trakasserier som inte upphör trots insatser från skolans personal kan resultera i disciplinära åtgärder. Åtgärder som kan bli aktuella vid upprepade kränkningar eller trakasserier är

- samtal med klasslärare kring skolans ordningsregler
- samtal med skolkurator eller skolsköterska
- vårdnadshavare bjuds in till elevhälsokonferens med rektor
- eleven får en skriftlig varning
- en utredning görs enligt 5 kap 9§ skollagen
- en polisanmälan och/eller orosanmälan till socialtjänsten
- eleven placeras tillfällig om inom enheten
- eleven placeras tillfällig om på annan skola
- eleven placeras permanent om på annan skola

Rutiner för att utreda och åtgärda om en elev kränks av en vuxen på skolan.

Alla vuxna är skyldiga att ingripa om någon vuxen kränker en elev genom att stoppa kränkningen och anmäla kränkningen till rektor. Rektor anmäler kränkningen till huvudmannen samt påbörjar en utredning av händelsen.

Att förebygga och hantera kränkningar på sociala medier

Skolans personal ska aktivt arbeta för att motverka kränkningar på sociala medier. Detta sker bland annat genom att elevernas mobiltelefoner hålls inlåsta under skoldagen.

Mer information finns på skolverket.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/atgarder-mot-krankande-behandling>